

MAGYARÁG

Tulajdonos: „Prima” S. A. Bejegy. la Trib.
Bihar Fsoc. 1798—1938

Felelős kiadó:
Üzv. PÁSZTOR EDENE

Alapította: PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő:
Dr. Zoltán Jenő

Bejegyezve: Tribunalul Bihar Dos. No. 310—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

A „THETIS” katasztrófája miatt lemond az angol tengerészeti miniszter

Külön bíróságot létesítettek a katasztrófa okának kiderítésére

London, június 9. Chamberlain angol miniszterelnök a Thetis katasztrófája ügyében külön törvényjavaslatot nyújtott be, amelynek értelmében a Thetis ügyében külön bíróság fog vizsgálatot folytatni és ítéletet hozni. A törvényjavaslat ügyében a miniszterelnök hétfőn kíván nyilatkozatot tenni. Jól informált körök tudni vélik, hogy a vizsgálat befejezése után az angol kormány zsszetételében változások következnek be. — Így Lord Stanhope, az admirális első lordja lemond tárcájáról. Ezenfelül más személyi változások is lesznek.

Meggyilkoltak egy rendőr őrsvezetőt egy cseh városban

A német hatóságok tekintet nélküli szigorral veszik elejét minden esetleges zavargásnak

Prága, június 9. (Rador jelentés.) Morvaországban és Bohémiában napról-napra éleződik a helyzet és a jelek szerint a protektorátus területén súlyos események kirombanásától kell tartani. Mintegy három hét óta az angol és a francia sajtó szakadatlanul kisebb összetűzésekről számol be, de eddig még nem fordult elő, hogy a csehek megöltek volna egy német hatósági személyt. Most aztán ez is megtörtént. Június 7-én Kladno városában holtan bukkantak rá egy német rendőrőrsvezetőre s a Gestapo azonnal megállapította, hogy az őrsvezetőt meggyilkolták.

A politikai gyilkosság híre Bohémiában és Morvaországban óriási izgalmat keltett és a német hatóságok drákói szigorú intézkedéseket léptettek életbe Kladno városában.

A DNB hivatalos jelentése szerint Neurath báró protektori minőségében hivatalos közleményt adott ki a kladnoi politikai gyilkosságról. A közlemény értelmében június 7-ről 8-ra virradó éjszaka Kladno városában meggyilkolva találták Wilhelm Knist német rendőrőrsvezetőt.

Ennek folytán a város egész területén betiltottak minden szabad eg alatt tartott gyűlést,

bezárták a filmszínházakat, színházakat és nyilvános helyiségeket, valamint az iskolákat, miután megállapították, hogy a tanári kar nagy része politikai izgatást foltyat.

A német rendőrök befognak löni a lakások nyitott ablakán este kilenc órától reggel öt óráig és ezért a lakások abla-

kát ezidő alatt szigorúan zárva kell tartani.

A német hatóságok a város polgármesterét és városi tanácsát elmozdították, a kladnoi cseh rendőrség működését felfüggesztették és a rendőrség tagjait lefegyverezték.

Ha a gyilkosság tetteseit ma este nyolc óráig nem sikerül

Páratlan lelkesedéssel fogadták az angol királyi párt Washingtonban

(Washington.) Az angol királyi pár Roosevelt elnök különvonatán csütörtök déln 2 óra 40 perckor megérkezett Washingtonba. Roosevelt elnök az Unio pályaudvaron fogadta a királyi párt. A királyi pár bevonulása alkalmával az uccákon 600 ezer főnyi tömeg tolongott. A nagy hőségben többen elájultak s a mentőknek számos esetben kellett kivonulniok. Az Unio pályaudvaron Roosevelt elnök rövid beszédet mondott, majd a királyi pár Corel Hull külügyi államtitkár, valamint a magasrangú tisztviselők kíséretében a Fehér Házba hajtott. Itt még pár percet időzött

a királyi pár. Ezután autón megfelelő kísérekkel megtekintették a várost. A lakosság leir hatáilan lekesedéssel ünnepelte VI. Györgyöt és feleségét. A délutáni órákban garden party volt a Fehér Házban, a melyen résztvettek a politikai

és társadalmi élet előkelőségei, a diplomáciai testület tagjai. Este diszvacsoa volt, a melyen 80 meghívott vendég vett részt. Itt Roosevelt és György király pohárköszöntőikben az angol-amerikai barátságra üritették poharukat.

Sötétte borult Jeruzsálem Bombamerénye az áramfejlesztő telep ellen

Jeruzsálem, június 9. A jeruzsálemi áramátalakító telep ellen bombamerénylet követtek el. Ennek következtében

teljes sötétség borult Jeruzsálemre. A merénylet a hatóságok feltevése szerint szélsőséges elemek követték el.

Megjelení a gázálarcok ról szóló törvény végre- hajrási utasítása

Speciális szekrényekben kell megőrizni a gázálarcokat

Bucuresti, június 9. A Monitorul Oficialban megjelent a gázálarcok beszerzésére vonatkozó szabályrendelet. A rendelet a következőket tartalmazza:

1. szakasz. — Az összes állami intézmények kötelesek jó karban tartani a személyzet gázálarcait, akik a következő gázelleni védekező alakulatba vannak beosztva:

Helyi alarm és védő osztag.

A világítás eloltó, tűzoltó osztagok. Első segélyt nyújtó fix és mozgó posztok.

2. szakasz. — Az összes ipari és kereskedelmi vállalatok kötelesek jókarban megőrizni a fenti az első szakaszban felsorolt csoportokba beosztott csoportok, valamint a mozgósítási könyvbe beírt alkalmazottak gázálarcait.

3. szakasz. — A gázálarcok jókarban tartása végett 200 álarcig a minisztérium által előírt egyforma szekrényeket kell készíteni. 200 álarcon felül külön szobát kell felállítani a 9. szakasz előírásai szerint.

4. szakasz. — A jelen szabályzatban fel nem sorolt alkalmazottak gázálarcaikat egyenként őrzik meg, a vállalatok azonban nem utasíthatják vissza az alkalmazottaknak a megőrzésre vonatkozó kéréseit.

5. szakasz. — Az 1. és 2. szakaszban felsorolt gázálarcok mozgósítási anyagnak tekintendők és ezért a vállalatok felelősek a karbantartásukért és azokat rongálódás esetén ki is kell egészíteni.

6. szakasz. — A vállalatok által őrzött álarcokat címkékkel kell ellátni, hogy ne cserélődjenek össze.

7. szakasz. — A gyakorlat céljaira használt álarcokat — ha azt más egyén használja — a 11. szakasz előírásai szerint fertőtleníteni kell.

8. szakasz. — A mozgósítási könyvecskebe beírt alkalmazottak a vállalatától való eltávozásukkor magukkal viszik álarcaikat.

9. szakasz. — A gázálarcok őrzésére szolgáló szobák a padlás nélküli, több emeletes házakban nem lehetnek a legfelsőbb emeleten. A szobák deszkákkal legyenek kipadozva. Beton alapzat esetén azt 1.5 cm. vastag aszfalt réteggel kell bevonni és e felé kell deszkapadozatot vonni. Az ablakok nyugat felé kell nézzenek, vagy amennyiben ez nem lehetséges át nem látszó deszka redőnyökkel kell ellátni. A szoba teljesen száraz kell legyen.

A szobát akkor kell szellőz-

tetni, mikor a külső hőmérséklet legközelebb áll a szoba hőmérsékletéhez, ezenkívül a szoba sarkaiba dobozokban mész darabokat kell elhelyezni. Minden köbméterre egy fél kiló meszet kell számítani. A szoba hőmérséklete 20 és 40 Celsius fok meleg között lehet. A szobát tűzoltó készülékkel kell ellátni. Más anyagokat ebben a szobában nem szabad tartani. A ládákat, — amelyekben az álarcokat őrzik — egy fél méterre a falaktól és másfél méter-

re a kályhától kell elhelyezni.

10. szakasz. — A gyakorlat céljaira szolgáló álarcokat gondosan kell kezelni.

11. szakasz. — A járvány elkerülése végett a gyakorlat céljaira használt álarcokat fertőtleníteni kell.

12. szakasz. — Az álarcok karbantartását felügyelő bizottságok ellenőrzik és gondatlanság esetén jegyzőkönyvet vesznek fel.

13. szakasz. — Háborúban az álarcokat a tulajdonosok ma-

guknál hordják, munkaidőben pedig a munkahely közelében kell őrizni.

14. szakasz. — A vállalatok az álarcok átadásával egyidejűleg nyugtát kell adni az alkalmazottnak az álarc árának kiegyenlítéséről. Uj alkalmazottak alkalmazása esetén kérni kell az álarcot és a nyugtát, annak igazolására, hogy az álarcot nem kölcsön kérték.

15. szakasz. — Azok a gázálarcok, amelyeknek ellenértékét nem egyenlítették ki a munkások teljesen — ha a munkások nem akarják a hátralékos összeget kifizetni — a vállalat őrzetében maradnak, míg az újonnan alkalmazott személyzet ki nem fizeti az ellenértékét. Akkor a levont összeget vissza kell téríteni az el távozott alkalmazottnak.

16. szakasz. — A szabályzat be nem tartása súlyos büntetést von maga után.

Bánffy Miklós gróf elnökletével megalakult a magyar képviselők parlamenti csoportja

A magyar szenátorok és képviselők Bánffy Miklós gróf, a Magyar Népközség elnökének elnökletével szerdán délután ülést tartottak Bukarestben. Ezen az ülésen Bánffy Miklós grófn kívül megjelentek még: Szász Pál dr, Varga

Béla dr unitárius, Vásárhelyi János dr retormátus püspökök, Bartha Ignác dr, Filó Ferenc dr, Kovács károly dr, Ludwig Gyula, Boros Károly, Péter János, Soós István dr, Teleki Ádám gróf, valamint Ponta Lajos. A gyűlés folyamán meg-

alakították a magyar képviselők parlamenti csoportját, amelynek elnökévé Bánffy Miklós gróft választották meg. A megbeszélések során több fontos határozatot hoztak.

Ujabb magyarázatok a fegy- vergyakorlatra behívott alkalmazottak fizetéséről

Milyen elbánásban részesülnek azon alkalmazot- tak, akik még nincsennek két éve állásukban

(Arad.) Pacuraru Octavian aradi munkafelügyelő levelet intézett az aradi vállalatokhoz, amelyek figyelmét felhívja a fegyvergyakorlatra behívott alkalmazottak járandóságával kapcsolatos intézkedésekre.

A munkafelügyelő körlevele felhívja a figyelmet arra, hogy az 1939. május 8-án megjelent törvény 3. szakasza értelmében azon kereskedők és iparosok, akik ötnél több munkást foglalkoztattak, kötelesek a fegyvergyakorlatra behívott azon alkalmazottaik részére, akik két évnél régebben vannak a cégnél, nősek, vagy pedig családi kötelezettségeik vannak, a fegyvergyakorlat idejére fél fizetést adni, mindaddig, amíg vállalatuk működik. Ez az összeg családi segélyként szolgál.

— Azokkal az alkalmazottakkal kapcsolatban, — folytatja a munkafelügyelő körlevele, — akik nem felelnek

meg a fenti feltételeknek, a munkaszerződésekről szóló törvény 60. szakaszának utolsó bekezdése alkalmazandó, amely úgy intézkedik, hogy azon alkalmazottak részére, akik legalább hat hete vannak állásukban, a munkaadó fegyvergyakorlati esetén hét napi fizetést köteles kiadni. A munkaszerződésekről szóló tör-

vény 81. szakasza pedig előírja, hogy a fegyvergyakorlatra behívott alkalmazott munkaszerződését nem lehet felbontani.

A körlevél befejező részében a munkafelügyelő felszólítja a vállalatokat, hogy alkalmazkodjanak a fenti törvényes intézkedésekhez.

Felszarvazia férjéi azután agyonverte

Chisinau, június 9. Chiorești lapusnamegyei község csendőrsége telefonon jelentette az ügyészségnek, hogy a faluban kegyetlen gyilkosság történt. Ebben a faluban lakott Irma nevű feleségével Ion Avram gazdálkodó. Irma megcsalta férjét egy falubeli ifjával, Ion I. Axentével. A gazdálkodó

ezért többször megverte feleségét. Az asszony bosszút forralt férje ellen. Szeretője és három férfi rokona segítségével rárontott férjére, akit formálisan agyonverték. Az asszonyt és cinkostársait letartóztatták.

100.000 ÖRÜLT SZABADLÁRON

Csaknem minden büntetést megelőzne az emberiség, ha a nem normális embereknek több figyelmet szentelnének

100.000? Olyan nagymennyiség, ami kétségkívül borzalmasként tűnik, de — ami még így is — alatta van a tényleges számnak. A Weidmann per az

örültek felé fordította a közönség figyelmét. „Weidmann egy ösztönös perverz” — kiáltotta Moro Giafferi ügyvéd az utolsó védőbeszéde során.

véréngző mind olyan lény, amely mindig, minden időben, mindenki által könnyen felfedezhető volt. Lélektani vizsgálattal néhány egyszerű jelben meg lehet találni az összes, lelkiegysúlyvesztett abnormalis megnyilvánulásokat, intellektuális és morális hiányokat, amelyek kedvező szociális társadalmi körülmények között szerencsésebb reakciókban nyilvánulhatnak meg.

Ha a tömeggyilkos Weidmann idejében bezárják az örültek házába...

— Mi lehet ez? — kérdezték a kevesebb orvosi ismerettel bíró polgárok. Egészen egyszerű. Azoknak az elmebajosoknak a betegsége, akik annyi vétséget és büntényt követnek el. És ami még borzasztóbb, Weidmann betegségét, még a gyilkosságok előtt felfedezték. Tehát be kellett volna zárni egy elmeegógyintézetbe és ha ember nem esett volna vérszomja áldozatául.

De nehogy azt higgyük, hogy Weidmann borzalmas gyilkosságsorozata egyetlen a maga nemében. Az egyik lap foglalkozott az örültek által elkövetett gyilkosságokkal és merénylettekkel és megdöbbenéssel állapították meg az ilyen esetek nagy számát.

Az örültekre és örültségekre vonatkozó törvényt meg kellene változtatni. Az egyéni szabadság lehetőség szerinti tiszteletben tartásával le kellene leplezni mindazokat, akik bűnöző hajlamokkal bírnak.

A „Je sais tout” című francia lap beszélgetést folytatott dr. Toulouse neves professzorral: hogyan lehetne elkülöníteni azokat, akik az örültség csíráit hordják magukban.

— A büntények — mondta az orvos — rendszerint új és váratlan megnyilvánulásoknak tűnnek fel, noha az ok rendszerint bizonyos abnormalis alkati tendenciák megnyilvánulásai, amelyeket könnyen fel lehetett volna fedezni.

Ugyanezt lehet mondani a nagy emberi művekről is. Mozart 11 éves korában egy operát írt. Annak a bizonyítéka, hogy kivételes zenei hajlammal bír.

Hasonlóképpen a tudományos téren is akadunk példára: Faraday egyszerű könyvkötő munkás a múlt század legnagyobb fizikusai közé emelkedett. Előbb Humphry Davy tudós szolgája volt, később azután felülmulta gazdáját.

Jó, vagy rossz — a természet megismétli önmagát. A

szélhámosságokat elkövető perverz, a merényleteket elkövető

Aki megölte Jaurest

Ime Villain, Jaures gyilkosa esete. Levy Valensi felvilágosításai alapján Villain, az örökös abnormalitás eredeti példája. Az anyját intézetben is kezelték. Ő maga gyenge,

egyensúlyvesztett, hiu, magabizárkózott nőgyűlölőnek mutatkozott. Határozatlan foglalkozásu, utazni szerető. Egyik elszásmi utazása során eszébe jutott, hogy megöli a császárt.

Akiket nyilván kellene tartani

kint és preventív gyógymódszerrel kezelik. Minden, ami ehhez a felfogáshoz közeledik, jó megoldás, ami ettől távolod-

Aztán lemondott erről a tervéről, mert „lehet, hogy Vilmos császár legjobban érti a kormányzás mesterségét Európa összes uralkodói közül.”

Amikor Jaures egyik cikkében őt a francia eszme elleniségének mondotta, akkor jutott eszébe, hogy megölje a szocialista vezető. Rendkívül idegesen viselkedik, elhagyja Rheimsot, Párisba megy, ahol táviratot kap apjától, aki kéri, hogy térjen vissza.

Egy megfelelő időben alkalmazott elmeegógyintézet kezelés lecsendesíthette volna és valószínűleg megakadályozhatta volna a fatális tett elkövetését.

Rá kell szoktatni az embereket, hogy a perverz megnyilvánulásokat betegségnek tekintsék, amit gyógyítani kell. A szülők, akiknek figyelmét felhívják, orvosi vizsgálatokat és kezelést vennének igénybe utódaik számára, akikben abnormalis, vagy nyugtalanító megnyilvánulásokat fedeznek fel. Így könnyen felfedezhetőek lesznek az erőszakoskodók, a kegyetlenek, a féltékenyek, az állatkinzók, vagy kisgyermekkinzók, a hazugok, a szadisták, a fegyelmeztelenek, tolvajok...

Nagy vita az angol alsóházban Anglia gyarmatügyi politikájáról

London, június 9. Az angol alsóház csütörtöki ülésén nagy vita volt az angol kormány gyarmatügyi politikája felett. Macdonald gyarmatügyi miniszter hosszabb beszédben védte meg a kormány gyarmatügyi politikáját. Az ellenzéki képviselők közül Wedgwood ezredes azt hangoztatta, hogy a gyarmatügyi miniszter politikája teljesen elhibázott. Kis dolgokkal bibelődik és figyelmen kívül hagyja a nagy problémákat. Az angol gyarmatokon a lakosság igen alacsony

színvonalon él és a gyarmatügyi miniszter hibája, hogy a gyarmati lakosság körében az a hiedelem kaphatott lábra, hogy az angol világbirodalom végnapjait éli. Nyugatindianában napirenden vannak a lázadások, mert a lakosság éheznek.

Egy másik ellenzéki képviselő kijelentette, hogy Macdonald gyarmatügyi miniszter egy kézi gyújtással intézi el azt, hogy például a legutóbbi jamaicai tüntetés során 42 ember halt meg.

Kétezer Németországból kiutasított zsidó veszt a német-lengyel határon

Varsó, június 9. A „Havas” értesülése szerint a német kormány kétezer lengyel zsidót utasított ki. A kiutasítottaknak nincs meg a speciális vizumjuk s ezért lengyel területre nem engedik be őket. A

legtöbbször minden élelem nélkül a Lengyelország és Németország közötti semleges területen tartózkodnak. Kattovic mellett egy egész vonat vesztett.

Fényképeket, okiratokat, aláírásokat lehet táviratozni a román posta útján

Eletbelépett a fényképtávirat postai szabályzata

A Hivatalos Lap május 16-iki számában igen érdekes postai szabályzat jelent meg, amelynek első része az ugynevezett telekommunikációs felszerelések és berendezések tarifájáról szól és meghatározza azt, hogy milyen díjakat kell fizetni a magánosoknak a saját területükön felszerelt távirati, távbeszélő, rádió stb. készülékekért és a posta tulajdonát képező felszerelések használatáért.

A szabályzat második része a fényképtáviratozás szabályait tartalmazza.

A román posta bevezette ezt a legmodernebb intézményt, ezt a csodálatos technikai találmányt, melynek hatása a közgazdasági életre is igen nagy jelentőségű.

Amint a szabályzat 1. paragrafusából is olvashatjuk, fénykép táviratozás útján fel lehet adni és közvetíteni fényképeket, képeket, kéziratokat, csekkeket, aláírásokat stb. Elképzelhető tehát az, hogy két egymástól távollakó szerződő fél abba a helyzetbe kerül, hogy

fényképtáviratozás útján közzétegyék egymással az eredeti szerződést, sőt a címzett eredeti aláírását is megtáviratozhassa a vele szerződést kötő másik félnek.

A szabályzat még azt a lehetőséget is megvalósítja, hogy külön hordozható készülékkel küld el a fél kérelmére, arra a helyre, ahol ez szükséges, a távirat továbbítására.

A postaigazgatóság azonban fenntartja magának a jogot, hogy minden megokolás nélkül megtagadja a fényképtávirat felvételét.

A fényképtáviratozásnak kétféle tarifája van. Es pedig egy belföldi, amely egy fix tarifából áll, a feladott fényképtávirat terjedelmének megfelelően és egy másik taxából, mely a távirati vagy telefonhuzalok használatáért fizetendő.

Technikai szempontból a fényképtáviratnak a következőknek kell megfelelnie: nem szabad nagyobb lenni, mint 13-szor 18 cm. Ha ennél nagyobb, akkor olyan darabokra kell felválni, hogy az előírt nagyságnak megfeleljen. Ebben az esetben a taxákat minden darabért külön kell megfizetni. Ajánlatos tehát állandóan vagy 13x18, vagy 9x12 cm-es formátumot használni. A fényképtávirat papírosának jó minőségűnek és hajlékonynak kell lenni. A fényképtávirat színének megválasztásánál előnyös

a fehér alapon fekete színt használni.

Különösen kerülni kell a kék, lila, zöld, sárga, aranyozott színeket, sárga, piros vagy hamuszínű papírokat, vagy festett képeket, amelyek nem al-

lulmasak a jó közvetítésre.

A fényképeket a szokásos távirati blanketta kíséretében kell feladni, melyre a feladó saját és a címzett címét is felírja. Fényképtáviratokat hivatalos órákon belül bármikor

Száznolcvanmilliárd tonna „mérgegáz“

A cím ne ijesszen meg senkit: nem 180 milliárd tonna mustárgázzal van szó, csak szén-sav-gázzal, pontosabban szén-dioxidról.

A szén-dioxid — minden égési folyamat terméke — pedig nem mérgegáz, olyan érelemben, mint a harci gázok, hiszen szervezetünk belsejében is szakadatlanul termelődik.

De ez nem táplálja sem az égést, sem pedig a lélegzést: ember, állat tehát elpusztul, megfullad benne. Ezért veszélyes például erjedő mustot tartalmazó pincébe lemenni.

Az erjedés folyamán rengeteg szén-sav-gáz keletkezik és mint valami láthatatlan folyadék, végigömlik a pince padozatán és kiszorítja onnan a levegőt.

Ha embermagasságra ért a szén-sav-gáz-„tó“ és valaki gyanútlanul lemerészkedik a pincébe, életével lakol. Ezért célszerű ilyen pincébe rud végére erősített gyertyával hatolni le. A szén-sav-gáz nehezebb lévén a levegőnél, elsősorban legalul gyülemlik össze; ha tehát a mélyen tartott gyertya kialszik, életveszélyes minden további lépés.

Nos, erről a veszedelemes gázzal érdekes dolgot állapítottak meg nemrég a tudós statisztikusok. Az utolsó félszázad óta, amióta a széntüzelés és a gépek nagyobb arányban elterjedtek az egész világon, a házak, a gyárak, a mozdonyok, a hajók kéményeiből és a motorok kipuffogócsöveiből, becslés szerint, vagy 180 milliárd tonna szén-sav-gáz került a föld légkörébe.

Természetesen napjainkban is teljes erővel folytatódik a gáztermelés. Hogy a levegő mégsem mérgeződik meg a rengeteg szén-sav-gáztól, azt részben a növényeknek, részben pedig a tengernek köszönhetjük.

A növényzet ugyanis szakadatlanul felbontja a levegő szén-dioxidját és tiszta oxigént termel helyette; ugyanakkor

a tenger vize elnyeli a fölös szén-dioxid készletet s így a levegő összetételét nagyjából állandó mértékben tartja.

A Természet tehát bölcsen gondoskodik róla, hogy az

fel lehet adni.

A vidéki postahivatalok, amelyek még nem rendelkeznek megfelelő készülékekkel, a fényképtáviratokat két kartonlap közé csomagolva, borítékba teszik és expressz ajánlott küldemény alakjában küldik el a fővárosi postahivatalhoz, amely megfelelő készülékkel fel van szerelve. Ebben az esetben meg kell fizetni az expressz ajánlott levél díját is.

Külföldi táviratoknál, mint említettük, a taxát a kereskedelmi igazgatóság állapítja meg.

embernek önmaga ellen intézett „gáztámadása“ ne járjon rá nézve kellemetlen következményekkel. De ha ez a két szabályozó tényező nem működne is, akkor sem történne huzamosabb időn át zavar.

Ákarmilyen rengeteg is ez a 180 milliárd tonna, a lég-óceán tömegéhez képest annyira jelentéktelen, hogy az emberiség életében nem okozna észrevehető változást.

SPORT

Gólképtelenek a magyarok

Olaszország-Magyarország 3:1 (1:0)

Budapest, 40000 néző bíró Thomson (Anglia)

A magyar fővárosban tegnap három évi szünet után találkozott a magyar-olasz válogatott. A magyarok sok reménykedéssel indultak a küzdelembe, de a remények nem váltak be. Az olasz csapat rendkívül gyorsan és eredményesen játszott. Ezzel szemben a magyarok ólomlábakon mozogtak és sorozatos támadásaik nem vezettek eredményre. Az olasz csapat már a második

percben vezetésre tett szert a góllal. A magyar hátvéd Bíró a saját hálójába továbbította a labdát (1:0). — A magyarok egyenlítőhöz volna. Thomson bíró 11-est ítélt, de Sárosi büntető rugását Olivieri kapus kivédte. Szünet után Colaussi szélső két ízben othagyja a védelmet és 3:0-ra emeli a gólarányt. Végre a befejezés előtt néhány perccel Kincses szepíti az eredményen (3:1).

Az olaszország ellen szereplő román válogatott

A vasárnapi román-olasz mérkőzés előkészületei tegnap befejeződtek. Még egy utolsó tréningmérkőzést tartottak a román válogatott és a Venus csapatai között. A tréningmeccset 3:0 arányban a válogatott nyerte. A gólokat a 12. és 25. percben Baráky, a har-

madikat 11-esből a 23. percben Reuter kötte. A mérkőzés után kijelölték az olasz válogatott ellen szereplő végleges csapatot:

Pavlovici, Slivat, Lengheriu, Vintila, Juhász, Lupas, Orza, Reuter Baráky, Bodola, Dobay.

Crisana-Terekvés helyi dorbi vasárnap

A B-divíziós mérkőzések finanszírozásában részt vesz a Városi Kézilabda Szövetség is. A mérkőzésre mindkét csapat teljesen állhat ki és végre komoly alkalmat nyílik a csapatok közti erőviszonyok eldöntésére. Emelet azonban a mérkőzés nem

lesz élet-halál küzdelem, mert mindkét csapat helyzete biztosított látszik. Tehát érdekes, izgalmas, de feltétlenül sportos küzdelemre van kilátás. A mérkőzést délután háromnegyed 3 órakor kezdik.

Fejszével és ásóval ütöttek agyon Máriafölde határában egy jugoszláv pénzügyőrt

A gyilkos szőlőcsászár és fia beismerő vallomást tettek

Temesvár, június 9. Rejtélyes gyilkosság történt Máriafölde község határában, ahol két nap előtt éjszaka agyonverték egy jugoszláv pénzügyőrt. A gyilkosságról a csendőrség jelentést tett a temesvári ügyésznek. A vizsgálat megállapította, hogy a jugoszláv pénzügyőrt, akinek neve Vukovics Milán, ásóval és fejszécsapásokkal ölték meg. Öt ütés érte a fejét és testét. Az ütések szétroncsolták a fejét, eltörték több bordáját. A sérülések következtében az ötven éves ember nyomban meghalt. Az eddigi adatok szerint a Nakova községbeli pénzügyi szolgálati körútjának befejezése után hazafelé indult. A nagy esőzések következtében a talajvíz előtört egy nagyobb területet, amelyen Vukovics nem tudott átvergődni. Ezért nagyobb kerülőt tett és így került román területre.

A bűntény okát még nem lehet pontosan tudni és ennek megállapítására folyik a nyomozás. Peia Pavel szőlőcsászár és fia azt mondják, hogy éjszaka kopogtattak házuk ablakán. Lámpát gyújtottak, de mire ki mentek, nem találtak senkit. Később ismét kopogtatás hallatszott és amikor kinéztek, egy idegen egyenruhás férfit láttak. A holttest a ház közelében és a határtól mintegy háromezrő méternyire feküdt. — Előkerült a fejsze és ásó is, amellyel a pénzügyőrt megölték. Találtak azonban még egy kaszányt is, amely véres és ezért felmerült a gyanú, hogy esetleg egy harmadik személy is jelen volt amikor a pénzügyőrt megölték. A román hatóságokkal egyidejűleg jugoszláv bizottság is folytat vizsgálatot a helyszínen. Vukovics holttestét a máriaföldei temető kápolnájába szállították. Onnan Jugoszláviába a falujába vették és ott helyezték örök nyugalomra.

ságokkal egyidejűleg jugoszláv bizottság is folytat vizsgálatot a helyszínen. Vukovics holttestét a máriaföldei temető ká

polnájába szállították. Onnan Jugoszláviába a falujába vették és ott helyezték örök nyugalomra.

Egy nagykárolyi béna kislány levelet írt Roosevelt elnökhöz

Önműködő toló kocsi kért a maga számára

(Nagykároly.) Egy nagykárolyi kereskedőnek 12 éves leánykája gyermekparalízisben szenved. Alsótestje teljesen béna, úgy, hogy csak toló kocsi tudják vinni.

A beteg kislány szülei most felolvasták gyermekük előtt azokat az újságcikkeket, amelyeket Roosevelt elnöknek a gyermekparalízis betegek otthonában tett látogatásáról szólnak. Ezek a meglehetősen közlemények azt mutatják, hogy Amerika bennalábu elnöke, aki egész napját szintén toló kocsi tölti — és emellett a mosoly sohasem tűnik le arcáról — mennyire szíven viseli hasonló betegségben szenvedő sorstársai ügyét.

E cikkek hatása alatt felbátorodva, a nagykárolyi kislány levelet írt Roosevelt elnöknek. Önműködő toló kocsi kért a maga számára, hogy kevésbé legyen szülei terhére és valamennyire megkönnyítse saját

szomorú kis életét. Nagykarolyban most reménykednek az USA jószívű elnökének válaszára.

Angol hajóról lőztek egy japán repülőgépre

(Tokió.) A „Domei” japán távirati iroda jelentése szerint egy külföldi hajóról 9 lövést adtak le egy japán kereskedelmi repülőgépre. A lövések

nem találtak. A japán távirati iroda jelentése szerint a hajó minden valószínűség szerint angol nemzetiségű volt.

Kisebb átalakuláson ment át az angol kormány

London, június 9. Hivatalosan jelentik, hogy Ramsbottom nyugdíjügyi minisztert munkaügyi miniszterre nevezték ki Sassoon helyére. Walter Wolmersley eddigi posta-

ügyi államtitkárt nyugdíjügyi miniszterre nevezték ki, helyére pedig William Mabane liberális nemzeti vezető került.

Junius közepén választják meg az új patriárkát

Bucuresti, június 9. Öfelsége a trónbeszédében bejelentette, hogy Miron Cristea patriárka halálával megüresedett tisztséget rövidesen betöltik.

A „România” című lap értesítése szerint az új patriárka megválasztására június hó közepén kerül sor.

Gyufával játszottak a gyerekek — 100.000 lejes tűzkár

Nagykároly, június 9. Gyufával játszó gyermekek kedden délután felgyújtották Mezőfényben Vajda Péter gazdálkodó házát, amely porig égett. A tűz áterjedt a szomszédos udvaron álló csűrre is. Ebben az épületben több értékes mezőgazdasági gép volt elhelyezve.

A csűr és a gépek szintén elhamvadtak.

Nagykároly tűzoltósága azonnal kivonult a tűz színhelyére és sikerült megakadályozni a komolyabb veszélyt.

A tűzkár meghaladja a 100 ezer lejt.

Leesett a fáról és lábát törte a sportünnepség gyermeknézője

Nagyvárad, június 9. Súlyos baleset történt csütörtök délután a Rhédey kerti pályán. Az országgyűlés és sportegyesületek ünnepségét rekordszámú közönség nézte végig. Kiss

Miklós 11 éves fiú egy fára mászott, hogy jobban lássa a mutatványokat. Az ág letört alatta és a kisfiú lezuhant és lábát törte. A mentők beszállították a kórházba.

Papír és írószerek

nagy választékban

Pásztor Ede papirkereskedésben

Piața Mihai Viteazul 4. szám.

Véres merénylet a borospince előtt

Nagyvárad, június 9. Junger Gyula 41 éves nagyváradai férfi a Rimanóczy ucca 5. szám alatti házban levő borospincében italozott. Amikor feljött a

pincéből egy ismeretlen ember megtámadta és bicskával fejét megsebesítette. Jungert a mentők szállították a kórházba.

A TITOKZATOS HINDU

— Regény — 92

Chapman másodperceken át hallgatott, hogy rájöjjön: mi idézhette elő ezt a különös változást. Minden képességét elővette, hogy a mozdulatlan ártatlan leányarchból kiolvasson valamit és Harriet érezte a félig lehuny szemhéjak mögött a kutató pillantást, de csodálatos képpen nem félt már tőle. Tegnap még megbénította és megremítette volna ez a tekintet — de tegnap és ma között néhány olyan perc feltelt, amikor egy másik szempárba pillantott s éjszakai nyugtalan álmában újra azt a szempárt látta.

Mr. Chapman nem tudta megfejteti a rejtélyt és abbahagyta a fejtegetést. Nemrég ébredt vágyakozása gyors cselekvést követelt. Már sok győzelmet ért el különös szerevében s nem kockáztatott vele semmit sem. Cselekednie kell.

Harriet fojtottan fűsikoltott a villámgyors mozdulat láttára de mielőtt hátra ugorhatott volna, Chapman szorosan átölelte balkarjával felsőtestét s jobbkézével a leány állát akarta megragadni. Iszonyu undort érzett a kapzsi ujjak közelében de a vad átölelés védtelenné tette. Félig elakadt kiáltás tört ki belőle és rettegett, hogy a következő pillanatban valami szörnyű fog történni...

De a következő pillanatban az arc felé nyúló kéz hirtelen mereven megállt a levegőben és a kar, amely átölelte, látványlag minden erejét elvesztette...

Chapman lehajtott fejjel állt közvetlenül előtte, nehezen és lihegve lélegzett. Szeme tágra nyílt és a leányon keresztül nézve előre meredt.

Tekintete rémítő volt s a leány mozdulni sem mert.

Háta mögött az ajtóban barna árnyék jelent meg. Főlemelte kezét, de az ujjak helyett kis kígyótestek nyújtóztak a magasba s a nyelvüket öltögették, az árnyék kékesen csillogó fejében két szem pillantott Chapmanra izzó gyűlölettel és kegyetlen elszántsággal.

(Folyt. köv.)

„Stat könyv”

személyzeti adóhoz, ügyvédi, orvosi, házi alkalmazottak, nevelők stb. részére kapható

Pásztor Ede cégnél
Oradea, Piața Mihai Viteazul
4. szám. — Telefon 2800

Lelkes ünnepségek Nagyváradon a restauráció évfordulóján

Nagyvárad, június 9. Június 8-át, Öfelsége a király hazatérésének évfordulóját hagyományos fénnel és ünnepséggel ülte meg Nagyvárad közönsége is. Az ünnepségek már a kora reggeli órákban kezdődtek és a késő esti órákig tartottak. Reggel 8 órakor az összes templomokban istentiszteletet tartottak. A rhédeikerti sporttéren pedig úgy délelőtt, mint délután nagyszabású ünnepségek voltak. Délelőtt az ifjuság, délután pedig a sportegyesületek ünnepelték az „első ország őrt”, Öfelségét a királyt.

A délelőtti ünnepségeket az országőrök rendezték. Az ünnepségeket Bodnariu Florian tanár országőrpáncsnok jelentése nyitotta meg, aki országőr jelentéssel fogadta Georgescu ezredes-prefektust. Majd felolvasták az országőr napiparancsot és istentiszteletet tartottak. Az istentiszteletet Popovici Vasile esperes celebrálta fényes papi segédlettel. A kórust Givulescu professzor vezényelte. A vármegye és a város vezetői Georgescu ezredes prefektus, Chirila polgármester, Solyom és German alpolgármesterek, Clontia rendőr-kapitány, Lucea Simon országőrpáncsnok, dr. Felea Victor országőrpáncsnok elvontak az országőr csapatok előtt. A nézőközönség soraiban megjelent Moga Zakariás püspökségi tanácsos, Enatescu őrnagy ténparancsnok, Zanescu a Nemzeti Bank igazgatója, Mudura munkügyi inspektor és még számosan. A felvonulás után felszentelték az országőr zászlókat, amelyeket azután felvontak a pavilonokra. Bolcaş lelkész-tanár a június 8-i ünnepségek jelentőségét méltatta, Felea Victor országőrpáncsnok azt hangoztatta, hogy június 8: az ifjuság ünnepe. A délelőtti ünnepséget tornamutatóványok zárták be, előbb az elemi iskolák majd a leányiskolák, végül a fiú középiskolák tornamutatóványai következtek.

A rhédeikerti sporttelepen lefolyt ünnepségek után az első kelőségek kivonultak az Egyesülési térre, ahol fogadták a Révről elindult stafétákat. A staféták 12 órakor érkeztek meg. Első lett a csendőriskola csapata, második a fa- és fémipar iskola, harmadik a 85. gyalogezred csapata. A stafétákat Georgescu ezredes üdvözölte, aki az első és második helyezetteknek serleget nyújtott át. A harmadik helyezett csapatnak Chirila polgármester nyújtotta át a serleget.

Délután a sportegyesületek ünnepségére került sor. — A sportünnepségek főrendezője

Saját termésű

FAJBOROK

kisüsti pálinkák olcsó árban
1 liter jó asztali bor 10 Lei
5 „ vitélnél 9 Lei
Marghitai Uradalom borlerakata
Piața Mihai Viteazul 1. kőcsölő pata

dr. Roxin Teodor ügyvéd nyitotta meg az ünnepséget és a sport jelentőségét emelte. Az üdvözlő szavakra Georgescu ezredes válaszolt, aki kiemelte, hogy ma az egész ország kicsinye, nagyja ünnepel, mert ma van kilenc éve, hogy a fém-szárnyu mesterhadárról leszállt a király. Az ünnepélyes megnyitó után felvonulás következett. Popescu főhadnagy vezetésével a katonai előképzősök, majd az összes sportegyesületek és a vadászok. A sportprogramot vívás nyitotta meg, utána atlétikai verseny, akrobatikus mutatványok következtek. A Macabi tornászai szertorna gyakorlatokat mutattak be, a Törökvis birkozői és a boxolók mérkőztek, volley és baskett-ball mérkőzések következtek. A sportbemutatókat Crisana—NAC—Törökvis mérkőzés zárta be. A mérkőzés 0:0 arányban döntetlenül végződött. Este az országőrök tábor-tűzeket gyújtottak. 10 órakor pedig zenés fáklyásmenet zárta be az ünnepségeket.

Kisiklott a róma- varsói expressz Ör halott és tíz súlyos sebesült

Varsó, június 9. A Róma—Bécs—Prága közötti Rapid vonat kisiklott 10 kilométerre Varsótól, Prusilov állomás közelében. A mozdony közelében levő vagonok — néhány halálra károsított. A felfordult ko-

csik eltorlaszoltak három vasutvonalat. A közlekedésügyi miniszter a szerencsétlenség színhelyére sietett. A katasztrófának 5 halálos és tíz súlyos sebesült áldozata van.

Apróhirdetések

POSTA

fényképei

nagyon olcsón és nagyon jó szavaioosság mellett

Róna fényképész

műtermében kaphat

Régi képekről élénk nagyítások

Str. Alexandri No. 4.

ÁLLÁS

Csiszoló fiu felvétetik. Universal. Str. Matei Corvin 20. 1767

Intelligens jómodoru ügynököknek szép jövedelmet biztosítunk helyi foglalkozással. — Cim a kiadóban. 1126

Perfekt főzni tudó jómodoru mindenek szakácsné állandó jó helyre felvétetik. Cim a kiadóban. 1745

VÉTEL-ELADÁS

Egy teljesen jó állapotban lévő, férfi szürke, nyári öltöny eladó. Cim a kiadóban. 1630

Eladó egy kétajtós, teljesen jó állapotban lévő hosszú ruhás szekrény. Szöke, Str. Alexandri No. 56. 1693

Egy mély gyermekkocsi eladó. Str. Richard Vagner 11. 1769

A volt városi szállótelep mellett (Str. Stroiescu), a nagy-állomástól alig 5 percre, több, ház építésére is kiválóan alkalmas földterület eladó. Ertekezni a tulajdonosnál d. e. 3—10-ig Str. Franceza 12

Eladó Chisneiu-Cris-en négy szobás, összkomfortos ház a városi főúton. Cim a kiadóban. 1763

Stílusos kárpap, tekercsben kényelmesen szállított árban kapható különböző színekben a Pásztor Ede cégnél.

Eladó mély gyermekkocsi és modern patefon 80 lemezzel. Str. Dr. Gheorghe Popa No. 40 1771

KÜLÖNFÉLE

Vendéglői konyha azonnal kiadó. Roxin vendéglő, Bul. Reg. Ferdinand. Popper mellett. 1756

Nyaralásra lakás kiadó, a strandhoz két perc. Str. Codrilor No. 15. (Villa épület.) 1770

Stanlei-papir, fehér és színes, nagy választékban, továbbá selyem papírok minden színben kaphatók Pásztor Ede cégnél. Piața Mihai Viteazul 4.

Leszek

Ócska ólmos

Cim a kiadóban

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE
CÉGNÉL ORADEA
PIATA MIHAI VITEAZUL 4